

POSUDEK ŠKOLITELKY

Student: Natálie Folbergerová

Název práce: Afektivní stavy a jejich vliv na tělesnou vůni člověka

Školitelka: Mgr. Jitka Třebická Fialová, PhD.

Výzkum vlivu emocí na tělesnou vůni člověka zažívá v posledních letech značný rozkvět. Čím dál více se totiž ukazuje, že tělesná vůně hraje důležitou roli v řadě sociálních interakcí, a to včetně možné komunikace emočních stavů. Předložená bakalářská práce si tak klade za cíl shrnout dosavadní poznatky především o projevech emocí v lidské tělesné vůni a jejím vlivu na ostatní jedince.

Práce má charakter teoretické rešerše, přičemž v úvodu jsou vytyčena témata, kterými se hodlá zabývat a nastíněna struktura práce. Nejdříve jsou popsány nevlivnější teorie emocí, poté diskutovány zásadní otázky výzkumu emocí jako je jejich univerzalita, prototypičnost či existence základních emocí. Dále jsou probírány projevy emocí, a to jak ty hojně studované, jako mimické výrazy obličeje či neverbální projevy těla, tak v nejrozsáhlejší kapitole projevy emocí v tělesné vůni a následně její vliv na další jedince. Tato část je strukturována dle jednotlivých emocí (např. úzkost, znechucení, radost) a u každé z nich jsou uvedeny, pokud existuje dostupná evidence, změny v hedonickém hodnocení tělesné vůně, vlivy na percepci, kognici, chování, fyziologické odezvy a neurální aktivitu v důsledku vystavení vzorkům tělesné vůně získaným v emočně zabarvených situacích. Zahrnuta je i kapitola poukazující na možnou mezidruhovou komunikaci emocí pomocí tělesné vůně. Nechybí ani kapitola vysvětlující vznik tělesné vůně a vlivy přispívající k inter a intraindividuální variabilitě. Nakonec autorka získané poznatky shrnuje a diskutuje, přičemž poukazuje na roli tělesné vůně v projevech a percepci řady emocí. Dosavadní studie i kriticky hodnotí co se týče kupříkladu ekologické validity (např. metodika vyvolávání emocí, omezení kladená na dárce i příjemce tělesné vůně, designy hodnocení vzorků) či jejich zaměření převážně na negativní emoce. Některé výtky se samozřejmě netýkají pouze vztahu mezi emocemi a tělesnou vůní, ale výzkumu různých aspektů tělesné vůně a její role v sociálních interakcích obecně. Na konci využívá dostupnou evidenci z čichových studií k diskutování obecnějších témat uvedených v předchozích částech práce jako je kupříkladu otázka univerzality emocí. Čichové studie však v tomto tématu také přicházejí s různorodými výsledky a nelze tak činit dalekosáhlé závěry. Přesto by diskuse v těchto částech mohla být rozsáhlejší a propojovat více jednotlivé části práce.

Natálie projevovala o téma značný zájem a její přístup ke zpracování práce byl aktivní. V průběhu tohoto roku se zapojila do mého projektu zaměřeného na vliv emocí na tělesnou vůni, takže v dané oblasti získala i praktické zkušenosti. Tato bakalářská práce vznikala poměrně dlouho (více než rok) a průběžně jsme ji konzultovaly (ze začátku kvůli pandemické situaci on-line). Nicméně při dokončování jsme se dostaly do časového tlaku. Z toho důvodu je možné cítit jistou nevyrovnanost, kdy některé kapitoly jsou propracované, jiné však dokončované poněkud ve spěchu. Jazyková stránka práce je na dobré úrovni, styl by však mezi jednotlivými kapitolami mohl být o něco konciznější a mohly by být provázanější. Textu by ještě prospěla závěrečná kontrola ke sjednocení formátování a odstranění gramatických nepřesností.

Bakalářská práce je na velmi dobré úrovni, autorka se v průběhu vypracování této rešerše musela seznámit s literaturou z různorodých oblastí – psychologie, chemie, mikrobiologie, neurovědy. Ukázala, že se v zadaném tématu orientuje a dokáže dostupnou evidenci kriticky hodnotit. Jen škoda, že na vypracování

nebylo o něco více času, jistě by tak získala na kvalitě. I přes uvedené nedostatky byly stanovené cíle práce, dle mého, naplněny. Proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím jako „výbornou“.

V Praze dne 9. 9. 2021

Mgr. Jitka Třebická Fialová, PhD.